

Третяк Я., аспірант спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: Бородін Є.І., д.і.н., директор ННІДУ
(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ПРОЯВ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Громадянська ідентичність розвивається як почуття приналежності та зв'язку з власною країною, нацією, а також усвідомлення громадянських прав та обов'язків. Вона є стимулом для активної участі громадян у публічному управлінні, посилення зміцнення соціальної консолідації та підтримує стабільність країни. Важливою складовою громадянської ідентичності є патріотизм – любов до своєї країни, її історії та культури.

Війна є важким випробуванням для будь-якої людини. Але найскладніший шлях належить проходити молодим людям, які щойно розпочали своє доросле життя і війна в них забрала всі звичні для цього механізми. Згідно з результатами опитування благодійного фонду «Клуб Добродіїв», яке проводили серед громадян віком 13-19 років по всій Україні, майже 40% молоді через війну відчують страх за життя і здоров'я – своє та близьких, та попри це 93 % опитаних вірять у свої сили. Молоді люди, які зараз залишаються в Україні, роблять цей вибір цілком усвідомлено, навіть якщо їхній сьогоденний досвід вкрай нелегкий [1].

Протягом усієї історії громадянська активність молодих людей виявилася потужною силою змін. Молоді люди, перш за все, мають фундаментальне право на участь у житті суспільства. Відповідно до статті 12 Конвенції Організації Об'єднаних Націй про права дитини, підписаної 196 країнами, молоді люди мають право на те, щоб їх голос був почутий та врахований при прийнятті рішень, які впливають на їхнє життя [2]. Це право, поряд з іншими правами, викладеними в Конвенції, такими як право на недискримінацію (ст. 2) і свобода вираження поглядів (ст. 13), покладає на уряди обов'язок створювати сприятливе середовище для молодих людей для впливу на рішення і політику, які впливають на них. Порядок денний до 2030 року визнає, що «діти, молоді жінки та чоловіки є критично важливими агентами змін і знайдуть у нових Цілях платформу, щоб спрямувати свої безмежні можливості активності на створення кращого світу» [3]. Крім того, у резолюції 2013 року Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй закликала «держави-члени та установи системи Організації Об'єднаних Націй, консультуючись з молодіжними організаціями, вивчити шляхи для сприяти повноцінній, ефективній, структурованій та сталій участі молоді та молодіжних організацій у процесах прийняття рішень» [4]. Ця резолюція була посилена Радою ООН з прав людини у 2016 році [5].

Незважаючи на ці права, молоді ще має нерівні можливості для участі та громадянської активності. Молоді люди, як правило, відчувають брак голосу і сили, щоб реалізувати ті рішення, які впливатимуть на їх життя та ініціюють позитивні соціальні зміни. Це стосується багатьох контекстів, включаючи дім, освіту, місцеві громади, роботу, бізнес та публічне управління. Ця реальність не тільки порушує основоположне право людини, але й призводить до невикористаного потенціалу для розвитку молоді та соціального вдосконалення. Коли молоді люди усвідомлено беруть участь у прийнятті рішень, це розвиває навички, що дозволяють їм будувати кращі відносини [6, 7], і призводить до політики та рішень, які, швидше за все, відповідають їхнім потребам [8, 9]. Крім того, за сприятливого середовища молоді люди можуть використовувати ці навички для зміцнення громадянського суспільства, підвищення підзвітності урядів і корпорацій [13] та працювати над більшою соціальною згуртованістю. Нарешті, коли молоді отримують дозвіл і підтримку, її участь і залучення можуть стати для них потужним

засобом кинути виклик ситуаціям жорстокого поводження, несправедливості та дискримінації [10]. Саме так вчинили українські герої Тигран Оганесян та Микита Ханганов, які за участь у спротиві окупантам були розстріляні у Бердянську.

Участь молодих людей в публічному управлінні також проявляється в їх залученні до прийняття рішень, які впливають на їхнє життя через шкільні ради, студентські спілки, молодіжні клуби, національні молодіжні парламенти, регіональні та міжнародні молодіжні форуми та консультативні ради при міжнародних організаціях. Молодь також бере участь у програмах волонтерства та громадянської служби, хоча наразі немає сучасної глобальної бази знань про такі можливості. Оскільки на представників підростаючого покоління впливає безліч рішень у політичній та громадській сферах, з наслідками яких їм доводиться жити, вони мають право змістовно впливати на такі процеси прийняття рішень. Тому моральним обов'язком урядів і суспільств у всьому світі є підтримка і поліпшення можливостей залучення молоді до публічного управління.

Окрім моральних міркувань, участь молоді та громадянська активність є вартими інвестицій, оскільки вони призводять до позитивних соціальних результатів, які мають довгострокові переваги. Згідно з доказами, молоді люди можуть навчитися брати участь у громадській діяльності з раннього віку, але на відміну від багатьох навичок, які з часом погіршуються, це навчання ймовірно, матиме позитивний і тривалий ефект у дорослому віці [11].

Перелік посилань:

1 93 % опитаних вірять у свої сили. Молоді люди, які зараз залишаються в Україні, роблять цей вибір цілком усвідомлено, навіть якщо їхній сьогоднішній досвід вкрай нелегкий. Visit Ukraine. <https://visitukraine.today/uk/blog/1861/yak-zminilas-ukrainska-molod-pid-cas-viini-ta-cogo-pragnut-pidlitki>

2 Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child enshrines participation as a fundamental human right. <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>

3 United Nations, Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development, para. 51, Sustainable Development Goals Knowledge Platform. <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

4 Resolution adopted by the United Nations General Assembly, A/RES/68/130, 18 December 2013. <https://undocs.org/en/A/RES/68/130>.

5 Resolution adopted by the United Nations Human Rights Council. Youth and Human Rights. A/HRC.32/L.1, 28 June 2016. <https://undocs.org/A/HRC/32/L.1>.

6 Coalition for Adolescent Girls. Partners and Allies Toolkit: Toolkit for meaningful adolescent girl engagement. December 2015.

7 Carnegie United Kingdom Trust, 'Empowering Young People: The final report of the Carnegie Young People Initiative. 2008.

8 Tatum, J. We Need Their Help: Encouraging and discouraging adolescent civic engagement through photovoice. *Children and Youth Services Review*, vol. 34, 2012. 2247–2254.

9 Martin, S., et al. An Examination of Children and Young People's Views on the Impact of their Participation in Decision-Making, Department of Children and Youth Affairs, Ireland, 2015.

10 Gaventa, J. Towards Participatory Governance: Assessing the transformative possibilities, in *Participation: From tyranny to transformation*, edited by Samuel Hickey and Giles Mohan, Zed Books, London, 2004. 25–41.

Keating, A., and J. G. Janmaat, Education through Citizenship at School: Do school activities have a lasting impact on youth political engagement? *Parliamentary Affairs*, vol. 69, no. 2, 2015. 409–429.